

24. Дорина Е. Б. От гипотезы эффективности фондового рынка к теории поведенческих финансов / Е. Б. Дорина // Белорусский экономический журнал : Ежекв. научно-практич. журнал. – 2013. – № 4. – С. 118–125.
25. Коваленко Е. А. Теория поведенческих финансов и ее применение к прогнозированию доходности финансовых активов / Коваленко Е. А. // Информационные системы и математические методы в экономике. – 2012. – № 5. – С. 119–126.
26. Рудык Н. Б. Поведенческие финансы, или между страхом и алчностью: монография / Н. Б. Рудык. – Москва: Дело, 2004. – 271 с.
27. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посібник для ВНЗ / О. Б. Столяренко. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.

Липыч М. А.

Институт региональных исследований Национальной академии наук Украины

ПОВЕДЕНЧЕСКИЕ ФИНАНСЫ: КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИЯ ПОНЯТИЯ

Резюме

В статье систематизированы подходы к толкованию понятия поведенческие финансы. Осуществлено их сравнительный анализ и предложено собственное определение. В работе также выделены и охарактеризованы основные группы поведенческих факторов, которые влияют на фондовый рынок.

Ключевые слова: поведенческие финансы, поведенческие факторы, когнитивные процессы, эвристические упрощения, Теория перспектив.

Lipych M. A.

Institute for Regional Studies National Academy of Sciences of Ukraine

BEHAVIORAL FINANCE: KEY CONCEPTS

Summary

In the article it was systematized the approaches to the behavioral finance definition. It was made its comparative analysis and proposed our own definition. It was also distinguished and characterized the major groups of behavioral biases of the stock market.

Key words: behavioral finance, behavioral biases, cognitive processes, heuristic simplification, Prospect Theory.

УДК 336.012.232

Манжос С. Б.

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ОБОВ'ЯЗКОВІ РЕЗЕРВНІ ВИМОГИ ЯК МОНЕТАРНИЙ ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Досліджено особливості та основні параметри застосування обов'язкових резервних вимог, як інструменту монетарної політики. Проаналізовано застосування даного інструменту Національним банком України. Обґрунтовані шляхи вдосконалення внутрішніх важелів впливу цього інструменту на банківську діяльність у кризові періоди.

Ключові слова: обов'язкові резервні вимоги, база резервування, норма резервування, період розрахунку резервів, антикризове управління.

Постановка проблеми. За сучасних умов істотно зростає роль центрального банку і монетарної політики, яку він розробляє і реалізує шляхом застосування відповідних інструментів, для стабілізації грошового і кредитного ринку та підвищення фінансової стійкості банківської системи.

Відомо, що грошово-кредитна політика може реалізовуватися за допомогою адміністративних та ринкових інструментів регулювання. Адміністративними є інструменти, що мають форму директив, інструкцій центрального банку й спрямовані на обмеження сфери діяльності кредитного інституту. Ринкові інструменти грошово-кредитної політики – це способи впливу центрального банку на грошово-кредитну сферу шляхом формування певних умов на грошовому ринку та ринку капіталів.

Національний банк України, виконуючи свою регулятивну функцію, підтримує рівновагу на

грошово-кредитному ринку за допомогою законодавчо визначених інструментів у межах методів прямої та вибіркової дії. Відповідно до чинного законодавства, основними з них є визначення та регулювання норм обов'язкових резервів для комерційних банків; процентна політика; рефінансування комерційних банків; управління золотовалютними резервами; операції з цінними паперами; регулювання імпорту та експорту капіталу; емісія власних боргових зобов'язань та операції з ними [1].

Однак, як показала практика, традиційні підходи у застосуванні певних монетарних інструментів регулювання банківської діяльності в кризові періоди не відповідають потребам економіки та потребують модернізації на основі високого рівню оперативності у прийнятті рішень й узгодженості дій усіх суб'єктів фінансового ринку. Так, у період

ди фінансової нестабільності першочергового значення набуває проблема підвищення стійкості до стресових факторів у банківській системі, у тому числі за рахунок створення так званих додаткових «подушок безпеки» для банків та удосконалення вже існуючих монетарних інструментів, зокрема такого як обов'язкові резервні вимоги, для безболісного проходження періодів гострого дефіциту або нестачі ліквідних коштів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній та зарубіжній науковій літературі приділено достатню увагу дослідженню обов'язкових резервних вимог як інструменту монетарної політики. Серед відомих економістів, які досліджували дане питання, необхідно назвати В. Д. Базилевича, О. Д. Вовчак, А. С. Гальчинського, В. М. Гейця, М. І. Зверякова, А. О. Єпіфанова, В. В. Коваленко, В. В. Крилову, Л. В. Кузнецову, І. А. Лютого, В. І. Міщенко, С. В. Міщенко, С. В. Науменкову, А. В. Сомик, В. С. Стельмаха, В. М. Федосова, А. В. Шаповалова та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Поглиблення кризових процесів у вітчизняному банківництві вимагає більш глибокого теоретичного узагальнення та науково-методичного обґрунтування механізму дії такого монетарного інструменту, як обов'язкові резервні вимоги, у контексті державної економічної політики щодо виходу з кризи та її практичної реалізації. Недостатньо дослідженими залишаються питання удосконалення дії цього інструменту та його важелів, а також оптимальної стратегії їх використання у періоди фінансової нестабільності.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження обов'язкових резервних вимог, як інструменту монетарної політики та обґрунтування шляхів удосконалення внутрішніх важелів впливу цього інструменту на банківську діяльність у кризові періоди.

Виклад основного матеріалу. Серед монетарних високопотужних інструментів впливу на пропозицію грошей, що має невідворотну і негайну дію є обов'язкові резервні вимоги (*reserve requirements, minimum reserves, legal reserves*), або певні відрахування кредитних установ від об'єму залучених ресурсів, які насамперед використовуються, крім регулювання ліквідності банківської системи та емісії кредитних грошей банками, як засіб антициклічної та антиінфляційної політики [2, с. 11; 3, с. 54].

Дія цього інструменту полягає у зміні центральним банком нормативу резервування, в межах якого банки зобов'язані частину залучених коштів зберігати на окремому рахунку у центральному банку. Норма обов'язкових резервів встановлюється у вигляді процентного відношення до суми залучених банком коштів.

Для банків зміни розміру обов'язкових резервів є одним із засобів впливу на обсяги їх кредитування. Так, у разі зниження обов'язкових резервних вимог відбувається збільшення вільних резервів у розпорядженні банків, тобто зростає їх вільна ліквідність й розширюються можливості банків щодо проведення активних операцій та виконання своїх зобов'язань. Підвищення норми обов'язкового резервування, навпаки, зменшує зазначені можливості та пропозицію грошей.

Таблиця 1

Основні параметри обов'язкових резервних вимог

№ п\п	Параметр обов'язкових резервних вимог	Характеристика параметру
1.	<i>база резервування (reserve base)</i>	певний об'єм зобов'язань банку, який слугує основою для розрахунку резервних вимог (у багатьох країнах до певного типу зобов'язань, що входять до резервної бази, наприклад, до довгострокових депозитів, резервні вимоги не пред'являються);
2.	<i>резервний коефіцієнт, (норма резервування) (reserve ratio)</i>	встановлене центральним банком, або законодавчим органом співвідношення обов'язкових резервів до бази резервування; при цьому коефіцієнти можуть бути диференційованими залежно від розміру банку (резервного класу), виду зобов'язань (довгострокові депозити, кошти на поточних рахунках, боргові цінні папери), резиденства кредиторів банку та деяких інших умов;
3.	<i>період розрахунку резервів (calculation period)</i>	період часу протягом якого розраховується резервна база розрахунку резервів; як правило розрахунковий період дорівнює одному місяцю, така схема використовується в Японії, Франції та інших країнах; в Канаді розрахунковий період складає два півмісячних періоди;
4.	<i>період підтримання або зберігання резервів (maintenance or holding period)</i>	період часу в днях, протягом якого зберігаються резерви. Період підтримання і період розрахунку резервів можуть не співпадати, в результаті чого резервні зобов'язання класифікують на три групи (в залежності від лагу між двома періодами): 1. <i>запізнюючі резерви (lagged reserves)</i> – період розрахунку резервів передре періоду їх зберігання (підтримання); 2. <i>напівзапізнюючі резерви (semi-lagged reserves)</i> – період розрахунку резервів частково співпадає з періодом їх зберігання (підтримання); 3. <i>своєчасні резерви (contemporaneous reserves)</i> – співпадають періоди розрахунку та зберігання резервів На практиці своєчасні резерви зустрічаються дуже рідко, в результаті чого резервні вимоги у кращому випадку можуть бути напівзапізнюючими. Така обставина додає невизначеності в управлінні ліквідністю в банках та ускладнює їх діяльність. Тому для уникнення зайвих складнощів більшість центральних банків надають перевагу запізнюючим резервам.
5.	<i>усереднення (averaging)</i>	вимога підтримання резервів не на щоденній, а на середній хронологічній основі, наприклад, на середньомісячній основі;
6.	<i>відрахування з резервів (lump-sum allowance)</i>	сума, на яку банківська установа може мати пільги, або може скоротити резервні відрахування (частіше всього в деяких країнах відрахування дозволяють проводити дрібним банкам, які мають незначні об'єми залучених ресурсів);
7.	<i>виплати за резервами (remuneration of reserves)</i>	процентні платежі, що нараховуються на грошові суми, які банки зберігають у вигляді обов'язкових резервів. Оскільки резервні вимоги знерухоплюють активи і не приносять ніякої вигоди банку, в якості компенсації центральні банки іноді нараховують на резерви відсотки, ставка за якими є близькою до короткострокової ринкової ставки грошового ринку. Внаслідок цього резервні вимоги перетворюються в операцію рефінансування.

*Джерело: складено автором за даними [3], [4], [6]

Сучасні резервні вимоги характеризуються декількома ключовими параметрами, які наведені у таблиці 1.

Обов'язкові резерви виконують декілька функцій, основними з яких є такі:

– *грошовий буфер*: маніпулювання нормою резервування дозволяє забезпечити своєрідний буфер, який пом'якшує кон'юнктуру грошового ринку; у період кризи, яка в подальшому призводить до різкого дефіциту ліквідності обов'язкові резерви виконують роль грошового буферу, оскільки для того щоб стабілізувати ситуацію центральний банк знижує норму обов'язкового резервування і, тим самим, забезпечує банкам додатковий притік грошових коштів.

– *управління ліквідністю*: обов'язкові резерви виступають однією із головних детермінант грошової позиції комерційних банків та попиту на позики центрального банку; періодичною зміною норми обов'язкових резервів центральний банк підтримує ступінь ліквідності банків на мінімально припустимому рівні в залежності від економічної ситуації;

– *регулювання попиту на гроші*: обов'язкові резерви можуть обмежувати, або розширити кредитну емісію банків, відповідно мінімальні резервні вимоги є тим інструментом, який використовується центральним банком для регулювання попиту на гроші в економіці в цілому;

– *другорядні регулюючі функції*: у ряді випадків резервні вимоги можуть відігравати пруденціальну роль, використовуватися як засіб регулювання міжнародного потоку капіталу та страхування депозитів (так, з 1913 р. обов'язкові резервні вимоги були застосовані в США з метою формування страхового фонду для гарантованої виплати депозитів).

Мінімальні обов'язкові резерви, як інструмент монетарної політики у антикризовому управлінні

банківською діяльністю, має ту перевагу, що він однаково впливає на всі банки, змінюючи позицію грошей негайно і досить потужно. Але він має і значні недоліки, які зумовлюють специфіку його застосування центральним банком. По-перше, навіть невеликі зміни норми резервів призводять до значних змін в обсягах вільних резервів банків та ще до більших змін, через дію мультиплікатора, – в обсягах кредитних вкладень. По-друге, дія цього інструменту недостатньо керована, оскільки пов'язана з мультиплікативним ефектом. По-третє, часті зміни норми резервування (уверх-униз) взагалі можуть паралізувати діяльність банків.

В Україні обов'язкові резервні вимоги, як інструмент грошово-кредитної політики, почав застосовуватися з 1992 р. і на початковому етапі розвитку України був одним з основних інструментів регулювання грошово-кредитного ринку [5]. Із 1995 р. і дотепер Правління Національного банку України приймало окремі рішення про: включення до джерел покриття обов'язкових резервів або вилучення з них у визначених Правлінням розмірах залишків готівки в касах банків і коштів, розміщених банками в ОВДП; зміну періодів регулювання обов'язкових резервів: декада, 15 днів, місяць, щоденно.

На сьогодні обов'язковому резервуванню підлягають усі залучені банком кошти, за винятком коштів, залучених від банків-резидентів, міжнародних фінансових організацій та коштів, залучених на умовах субординованого боргу [6]. Банки України формують обов'язкові резерви, виходячи із встановлених Національним банком України нормативів обов'язкового резервування до зобов'язань щодо залучених банком коштів. Національний банк України може встановлювати для різних видів зобов'язань диференційовані

Таблиця 2

Динаміка зміни нормативів обов'язкового резервування в 2007–2013 рр.

Період дії	за строковими депозитами нефінансових корпорацій та домашніх господарств		за коштами на поточних рахунках та депозитами на вимогу нефінансових корпорацій та домашніх господарств		за коштами, залученими іншими депозитними корпораціями від інших депозитних корпорацій-нерезидентів та інших фінансових корпорацій-нерезидентів			
	у національній валюті	в іноземній валюті	у національній валюті	в іноземній валюті	у національній валюті	в іноземній валюті	у російських рублях	
01.10.2006 – 04.12.2008	0,5	4	1	5	-			
05.12.2008 – 04.01.2009	0	3	0	5	-			
05.01.2009 – 31.01.2009	0	4	0	7	-			
01.02.2009 – 30.06.2011	0	4	0	7	2			
	у національній валюті	в іноземній валюті		у національній валюті	в іноземній валюті	у національній валюті	в іноземній валюті	у російських рублях
		коротко-строкові	довго-строкові					
01.07.2011 – 29.11.2011	0	6	2	0	8	0	2	-
30.11.2011 – 30.03.2012	0	7,5	2	0	8	0	2	-
31.03.2012 – 29.06.2012	0	8	2	0	8,5	0	2	0
30.06.2012 – 30.06.2013	0	9	3	0	10	0	3	0

*Джерело: складено автором за даними [4]

**Динаміка обсягу обов'язкових резервів
сформованих банками відповідно
до встановленого нормативу НБУ в 2007–2013 рр.**

Період	Обсяг обов'язкових резервів сформованих банками відповідно до встановленого нормативу, млрд.грн	Середньомісячні залишки коштів на коррахунках банків, млрд.грн
2007	9,7	20,7
2008	13,7	21,0
2009	12,2	14,4
2010	12,4	30,3
2011	15,0	21,6
2012	19,8	23,4
2013	27,3	33,0

*Джерело: складено автором за даними [4]

нормативи обов'язкового резервування залежно від: строку залучення коштів (короткострокові зобов'язання банку, довгострокові зобов'язання банку); виду зобов'язань у розрізі валют (національна, іноземна, у т. ч. в банківських металах); суб'єктів (юридичні/фізичні особи, резиденти/нерезиденти).

Для всіх банків установлюється єдиний порядок визначення та формування обов'язкових резервів залежно від стану грошово-кредитного ринку та прогнозу його подальшого розвитку Правління Національного банку України приймає окремі рішення щодо: звітного періоду резервування; нормативів обов'язкового резервування; складу зобов'язань банку (об'єкту резервування), щодо яких установлюються нормативи обов'язкового резервування; обсягу обов'язкових резервів, який має щоденно на початок операційного дня зберігатися на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України; порядку формування та зберігання коштів обов'язкових резервів на окремому рахунку в Національному банку України.

Динаміку зміни нормативів обов'язкового резервування в Україні протягом 2007–2013 рр. наведено в табл. 2.

Наведені дані свідчать, що політика обов'язкового резервування залучених банками ресурсів у зазначений період була спрямована на стимулювання банків залучати ресурси переважно в національній валюті, оскільки обов'язковим резервуванню підлягали тільки кошти, залучені в іноземній валюті. При цьому стимулювалось залучення коштів у пріоритетній для національної економіки іноземній валюті. Так, за коштами банків залучених на довгостроковій основі від банків-нерезидентів і фінансових установ у російських рублях з 31.03.2012 р. був встановлений нульовий норматив резервування коштів. Такий регулятивний захід був спрямований на стимулювання практики розрахунків між НАК «Нафтогаз України» та ВАТ «Газпром» за імпортований природний газ у російських рублях і подальшу оптимізацію управління золотовалютними резервами, з метою підтримки економічної політики Уряду.

Також політика обов'язкового резервування була спрямована на стимулювання залучення коштів на більш тривалий строк. Так, з 01.07.2011 р. були встановлені нормативи резервування окремо за короткостроковими і довгостроковими коштами в іноземній валюті юридичних і фізичних осіб, рівень яких в подальшому неодноразово збільшувався.

Необхідно зазначити, що норматив резервування короткострокових депозитів в іноземній валюті з моменту їх введення і дотепер перевищував норматив резервування довгострокових депозитів у 3 рази і становить наразі відповідно 9 і 3%, тоді як норматив резервування коштів до запитання – 10%.

Загальний обсяг обов'язкових резервів, сформованих банками відповідно до встановленого нормативу Національного банку України протягом 2007–2013 рр. наведений у таблиці 3.

Наведені дані свідчать, що обсяг обов'язкових резервів сформованих банками відповідно до встановленого нормативу НБУ протягом аналізованого періоду мав тенденцію до нарощення. Так, у 2013 р. величина обов'язкових резервів зросла до 27,3 млрд грн порівняно з 9,7 млрд грн у 2007 р. Зменшення обсягу обов'язкових резервів спостерігалось у 2009 р. Середньомісячні залишки коштів на кореспондентських рахунках банків за досліджуваний період також зросли з 20,7 млрд грн у 2007 р. до 33 млрд грн у 2013 р. Скорочення за-

лишків коштів на коррахунках банків спостерігалось у 2009 та 2011 рр.

Дана динаміка пояснюється тим, що у період фінансової кризи 2008–2009 рр. у політику обов'язкових резервів внесені такі суттєві зміни:

- формування обов'язкових резервів здійснювалося лише на залучені банками кошти в іноземній валюті;

- формування обов'язкових резервів у розмірі 50% від визначеної суми здійснювалось на окремому рахунку в НБУ, а ще 50% – на кореспондентському рахунку з вимогою щоденного дотримання залишків коштів на коррахунку не менш як 90% від суми обов'язкових резервів;

- запроваджена плата за зберігання коштів обов'язкових резервів банків на окремому рахунку в Національному банку України.

У 2012 р. у зв'язку із підсиленням нестабільності на міжнародних товарних та фінансових ринках НБУ необхідно було завчасно мінімізувати пов'язані з нею ризики. Тому з метою дедоларизації економічних відносин НБУ сприяло поглибленню диференціації нормативів обов'язкового резервування в напрямі посилення преференційних умов резервування під кошти, залучені в національній валюті. Так, не підлягали резервуванню кошти на вимогу та на поточних рахунках, строкові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб у національній валюті, тоді як короткострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті мали норматив обов'язкового резервування 9%; кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – 10%; довгострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – 3 [7]. У цілому така політика НБУ була спрямована на покращення структури ресурсної бази, її розширення шляхом стимулювання чи обмеження тих чи інших депозитних операцій та активізації на цій основі кредитної діяльності банків.

Висновки і пропозиції. Отже, за стабільної економічної ситуації обов'язкові резерви відіграють незначну роль в управлінні грошовим ринком, тоді як у періоди банківських криз, які ведуть до дестабілізації банківської діяльності, виникає потреба у використанні резервних вимог як інструменту впливу на стабільність банківської системи в цілому та динаміку пропозиції грошей.

У періоди банківських криз політика обов'язкових резервних вимог повинна формуватися шляхом постійного вдосконалення внутрішніх важелів впливу цього інструменту, якими можуть виступати:

– звітний період резервування, який повинен залежати від ситуації, яка складається на грошово-кредитному ринку (подовження звітного періоду свідчить про лібералізацію політики центрального банку щодо обов'язкового резервування);

– розмір і вид активів, що можуть зараховуватися до покриття обов'язкових резервів дозволяє зменшити встановлений норматив резервування та збільшити ліквідність банків;

– обсяг обов'язкових резервів, який повинен щоденно на початок операційного дня зберігатися на кореспондентському рахунку банку, що дозволяє оперативнo впливати на рівень ліквідності банків (особливо під час кризи);

– нормативи обов'язкового резервування та частота їх змін за певний період (підвищення у кризових періодах нормативу обов'язкового резервування забезпечує посилення захисних механізмів щодо банківських операцій);

– об'єкт резервування, яким можуть бути як загальна сума залучених коштів, так і окремі його складові (застосування диференційованого підходу дозволяє встановлювати розмір нормативу обов'язкового резервування залежно від терміну, валюти залучених коштів та категорії вкладника).

У цілому, можна відмітити, що у періоди фінансових криз, які періодично виникали у 1998, 2004, 2008–2009 рр., Національний банк України через посилення вимог до банків щодо формуван-

ня обов'язкових резервів, збільшення норми резервування, вилучення з покриття обов'язкових резервів певних активів (вкладень у державні цінні папери та готівки), зменшення періоду резервування забезпечував відносно стабільну основу для функціонування грошового ринку, зменшення тиску на національну валюту, стабільне функціонування банківської системи.

Враховуючи те, що резервні вимоги привносять деякі обмеження на функціонування банківської системи та з метою мінімізації викривлень, які вони можуть мати, вважаємо, що центральний банк у періоди кризи та особливо під час післякризового відновлення банківської діяльності повинен притримуватися декількох правил застосування обов'язкових резервів:

– норматив обов'язкового резервування повинен досягти мінімального рівню, необхідного для ефективної реалізації грошово-кредитної політики;

– резервні вимоги не доцільно застосовувати до міжбанківських депозитів з метою уникнення подвійного оподаткування та перешкоджання розвитку міжбанківського грошового ринку;

– обов'язкові резерви повинні рівномірно поширюватися на всі фінансово-кредитні установи;

– державні цінні папери не повинні розглядатися як частина резервів з метою уникнення падіння ефективності операцій на відкритому ринку.

Список літератури:

1. Про Національний банк України: Закон України: від 20.05.1999 р. № 679-XIV (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.
2. Гребеник Н. Основні віхи у формуванні і проведенні грошово-кредитної (монетарної) політики в Україні / Н. Гребеник // Вісник НБУ. – 2010. – № 2. – С. 10–15.
3. Монетарна політика національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / за ред. В. С. Стельмаха. – К. : ЦНД НБУ, УБС, 2006. – 404 с.
4. Офіційний сайт Національного банку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.
5. Порядок формування банками обов'язкових резервів: Постанова Правління Національного банку України від 22.02.1994 р. № 34. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.
6. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.
7. Про деякі питання регулювання грошово-кредитного ринку: Постанова Правління НБУ від 19.06.2012 р. № 248. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.

Манжос С. Б.

Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ РЕЗЕРВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ КАК МОНЕТАРНЫЙ ИНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗИСНОГО УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ

Резюме

Исследованы особенности и ключевые параметры применения обязательных резервных требований, как инструмента монетарной политики. Проанализировано применение данного инструмента Национальным банком Украины. Обоснованы пути усовершенствования внутренних рычагов влияния этого инструмента на банковскую деятельность в кризисные периоды.

Ключевые слова: обязательные резервные требования, база резервирования, норма резервирования, период расчета резервов, антикризисное управление.

Manzhos S. B.

Poltava National Technical University named after Yuriy Kondratyuk

RESERVE REQUIREMENTS AS THE MONETARY TOOL OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT OF BANKING ACTIVITY

Summary

The features and main parameters of the application reserve requirements as the tool of monetary policy. It analyzed the application of a this tool by the National bank of the Ukraine. Reasonable ways of the improving internal leverage this tool for banking activity in crisis periods

Key words: reserve requirements, reserve base, reserve ratio, period for calculating reserves, anti-crisis management.